

Antropologija SZ i NZ
Iz3101 (ISVU: 95662)
amdg.ffrz.hr → nastava

Biblijski menadžment

Svetopisamski pogled na pravednu plaću

Antropologija SZ i NZ

ISVU: 201283, IZ2019, ECTS 3

Antropologija Staroga i Novoga zavjeta

**Izborni predmet iz Kršćanske antropologije
352. ak. g. 2020./2021.**

ponedjeljkom od 12:15, FFRZ

amdg.ffrz.hr → nastava → FFRZ

“Video-udžbenik”

N. Bilić, *Biblijska antropologija* (EPUB)

Konačna plaća

- ❑ Objava Abrahamu u Post 15,1:
- Ja = (1) štit
(2) umnažanje, dostatno
uvećanje tvoje plaće
- ❑ Učinak Isusovih riječi u Lk 24,32:
- ❑ “Gori srce”
- Radnik vrijedan *plaće* (μισθός *misthos* Lk 10,7; 1 Tim 5,18)
 - ❑ ἄξιος “vrijedan” – dostojanstvo ljudske osobe
- Velika plaća na nebesima (μισθός Mt 5,12; Lk 6,23)
 - ❑ Dolazi Gospodin i naplata njegova (Iz 40,10; 62,11; Otk 22,12)

Svrha, plod

- ❑ Pitanje Propovjednikovo
(1,3; 2,11.13[2x]; 3,9; 5,8.15;
7,12; 10,10s)
- Kakva je *korist* čovjeku?
- לָמַל *lámmâ* (Ps 22,2)
εἰς τί *eis ti* (Mk 15,34)
- Za što – čemu si me ostavio?
 - ❑ Prva zapovijed (Post 1,28):
- = blagoslov – *budite plodni!*

Plodnost

- ❑ Isus (Iv 15,16):
- Izabrani da rod donose
 - ❑ Metoda (15,5);
trajnost (v16)?
- Loza na trsu (15,5)
- Plod koji ostaje (15,16)
 - ❑ Kristov primjer (Iv 12,24):
- Pšenično zrno donosi obilat rod (12,24)

Propisi o plaći

- Kada isplata u Lev 19,13?
- Radniku zarada isti dan (19,13)
 - Mojsije tumači u Pnz 24,14:
- Radnik: sunarodnjak ili stranac
- Ne pljačkaj! (13) = 18
 - Ljubi! (18) → radnik = *bližnji*!

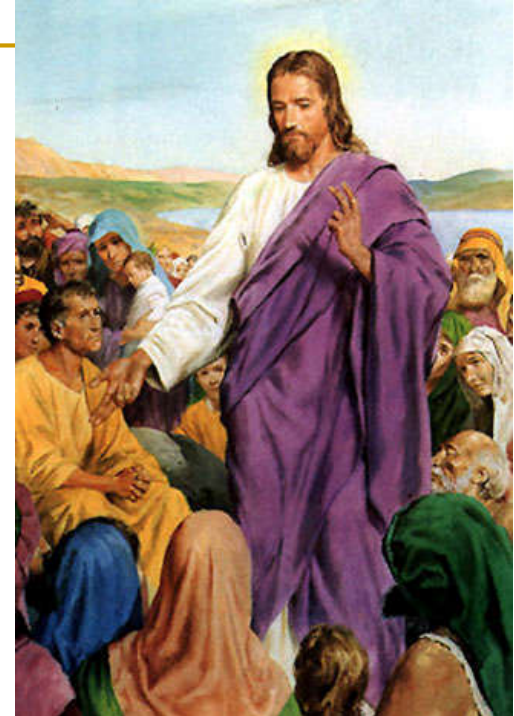
Biblijski realizam

- Čega je radnik vrijedan
τροφή *trofé* (Mt 10,10)?
- *hrane svoje* (Mt 10,10)
 - – ono što čovjeka hrani (usp. Mt 4,4)
 - “Ne živi čovjek samo o kruhu...” (Mt 4,4; Pnz 8,3)
 - Plaća Jeremiji (Jr 31,16)?
- **povratak izgnanika → povijesna stvarnost**

Isusove pouke

- Plaća (μισθός) Mt 10x, Lk 3x, Mk i Iv 1x
- Talenti: Mt 25,14–30
 - Kontekst: “kao” (Mt 25,14) – što? (1)
 - kraljevstvo nebesko
 - Kako gospodar dijeli (Mt 25,15)?
- Svakome prema njegovoj δύναμις – sila, moć, sposobnost (v15)
 - Kome (25,15)?
- δοῦλος *dulos* – “rob” (povjerenje, uzvišenje)
 - najava zajedništva u v21.23

Dijalozi

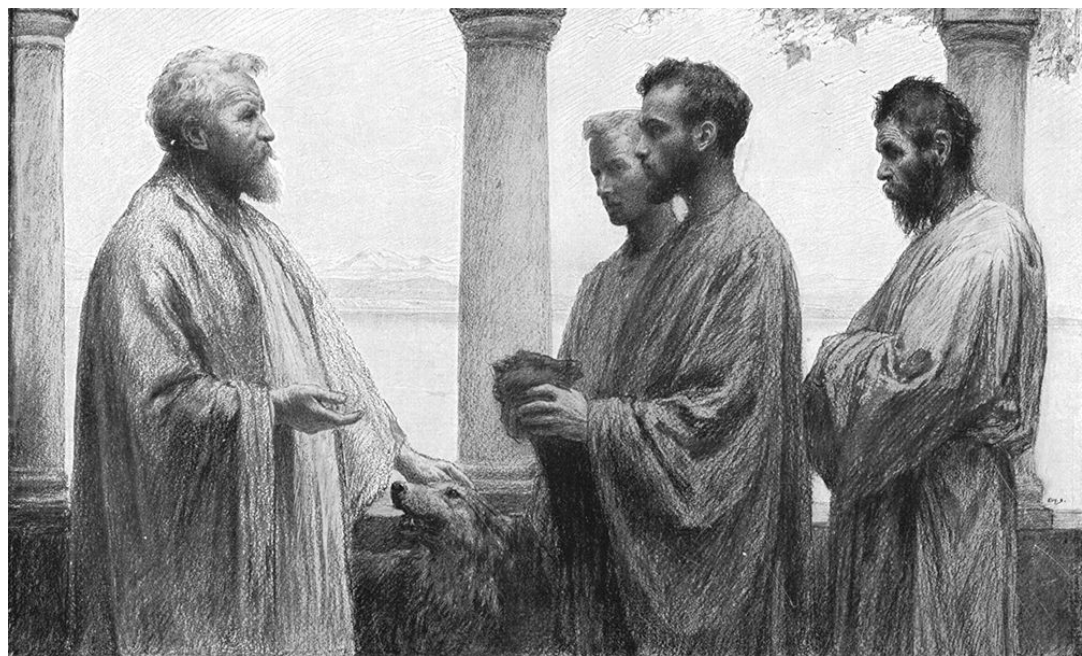
- Tko je u dijalogu Mt **25,20s**:
- Gospodar i prvi sluga
- **v22s**:
- Gospodar i drugi sluga
- **v24-27**:
- Gospodar i treći sluga
- **v28-30**:
- Gospodar i sluge (2. mn.)

Matthäus Merian stariji, Parabola o talentima, 1625.-30.

Ispit dobrote i vjernosti

- ❑ Tko prvi polaže račun (Mt 25,20)?
- Prvi sluga (v20)
 - ❑ 1. i 2. odgovor (v20.22):
- “predao si mi... stekao sam...”
 - ❑ 1. i 2. ocjena (v21.23)?
- ἀγαθός, πιστός (dobar, vjeran)
 - ❑ 1. i 2. rezultat (v21.23)
- Malo → mnogo

Treći sluga

- 3. odgovor (Mt 25,25):
 - “Evo ti *tvoje*”,
 - Što je zakopao (v18.25)?
 - “gospodarov novac”; “tvoj talent”
- 3. ocjena (v26.30):
- **zao, lijen (v26), beskoristan (v30)**
 - Misao i emocija u v24s?
- **Gospodar, sjetva, žetva (v24)**
- **φόβος** strah (v25)

Rembrandt, Prispodoba o talentima, oko 1652., Louvre

Odgovornost

- 1 τάλαντον
- 6000 drahmi = dnevnicâ
 - 60 kg (usp. Izl 38,25s)
- Gospodar im *predaje* (παραδίδομι Mt 25,14.20.22)
- *Vrati mi moje...?*
 - Koliko ukupno ima 1. sluga (v28)?
- 11 talenata
 - Koja kvaliteta 4x (v21.23)?
 - *Vjernost* = ključ uspjeha
 - Rezultat na osobnoj razini (v21.23)
 - χάρα – radost, užitak

Gospodar vinograda (Mt 20,1-15)

- Plaća čija obveza (v15)?
- “Činiti sa svojim što hoću” (v15)
 - Koliko puta traži radnike (v1.3.5[2x].6)?
- 5x izlazi, komunicira, šalje
 - Kako nastavlja skrb u v8?
- Uređuje isplatu (v8)
 - Pristup radniku koji se buni (v13)?
- “Prijetelju!” (v13)

■ Ukupno u akciji:

■ 7x